

Ljubi svojega bližnjega!

I.

ilo je teden dni pred vsemi Svetimi.

V mali podstrešni sobici mrzlega predmestja životarita dve osebi. Ena vbada pridno šivanko v krilo in je globoko sklonjena nad delom. Imeti mora kakih dvajset let. Poleg nje pa sedi na starem stolu nje sestra, dekletce jedva sedmih let.

Ubožici sta brez staršev; kar si prisluži Anica s šivanko, od tega se živita, Irma pa hodi v šolo ...

Polagoma se je stemnilo. Anica je morala prenehati z delom in na prošnjo Irmino ji jame pripovedovati o rajnih starših:

„Matere svoje se jaz še prav dobro spominjam. Kaj bi se jih ne, saj so bili tako dobri! A jedva si bila ti stara mesec dni, že so umrli. Tedaj so nama ostali samo še oče. Res po očetovsko so skrbeli za naju. A žalibog ne dolgo. Mene so dali učiti se šivanja. Ti pa si bila pri neki sosedinji, da je pazila nate. V šolo še nisi hodila. Naš oče so bili tudi ognjegasec.

Pri nekem požaru so se radi svoje redke požrtvovalnosti ponesrečili. Ko je bila že vsa hiša v plamenu, so naš dobri oče še enkrat skočili v ogenj in rešili mladega gospoda. A podstrešje se je udrlo in tram je zadel očeta tako nesrečno na glavo, da so umrli še tisti dan v bolnici ...“

Solze so se ulile Anici po licu. Malo časa je prenehala, potem pa zopet nadaljevala:

„Glej, Irma, naš dobri oče so tako ljubili svojega bližnjega, da so šli v smrtno nevarnost zanj. Niso se bali smrti, saj je bilo rešiti življenje bližnjega. A vsega-mogočni Bog jih je poklical k sebi. Sedaj se veselé gori v zlatih nebesih ... Ko so dobrosrčni ljudje zvedeli, da so najin umrli oče zapustili dve siroti, so dajali meni dela, da sva se preživili ... O tistem, ki so ga naš oče rešili, nisem slišala družega, kakor da

je bil sin bogatašev in da se je odpeljal takoj drugi dan k svojemu očetu.“

Noč je med tem zavila vso naravo v svoj temni plašč... Nocoj niso blesteli oni svetli milijoni na azurnem svodu, kakor navadno; neprodirna megla je legla nad mesto.

Drugo jutro pa je pritisnil mraz, da je vse škripalo pod nogami.

Če si gledal na ulico, si videl, kako je hitel vsakdo domov. Kdo pa je tudi rad na mrazu? Vsak si je zapel obleko tesnejše in povspešil korake...

Sedaj je bil tudi čas veselja za otroke, a obenem tudi čas žalosti za starejše. Ko je prihitela Irma domov, je začela takoj naganjati Anico:

„Ani, kaj ne, da mi kupiš venec, da ga ponesem na očetov grob? Kaj ne, da mi ga kupiš?!“

Če boš pridna, ga boš že nesla. A pazi, da se sedaj v tem mrazu ne prehladiš, kajti potem bi morala ležati v postelji, pa ne bi mogla iti na grob ljubega očeta.“

„Saj bom pazila“, je obljubovala Irma.

II.

Trume ljudi so hitele proti pokopališču. Tu si videl mlado ženo, oblečeno v črno obleko; tam žalostnega mladeniča, ki mu je pobrala neizprosna smrt najljubšo mater. Mimo teh pa je švignil izvožček, ki je opletal neusmiljeno z bičem po ubogem konju.

Tudi Irmo vidimo, kako stopa žarečega in veselega obraza proti kraju miru. Kaj vé otrok, kaj je smrt in nje rop? Njo je veselil samo venec...

Hitela je dalje, ozirala se po ljudeh, od časa do časa obstala in z odprtimi usteci ogledavala ta in oni grob...

Koliko lučic je gorelo na dolgih vrstah grobov! Tu so bile rdeče, tam zopet bele, zelene...

Kako je Irmo vse to zanimalo! Anica pa ni mogla ž njo, da bi jo opominjala, kdaj treba domov. Prehladila se je ubožica in morala je leči...

Nekak zatohel vzduh je ležal na tem kraju počitka, in če je stresla kdaj kaka temna žalujka svoj zeleni vrh, je postalo Irmi tako čudno pri srcu. . . .

Prišla je do očetovega groba. Pokleknila je . . . Pristrčno je povzdigala mala sirota svoji ročici proti nebu in prosila Vsemogočnega za rajnega očeta. Biserne solzice so ji lile po mlademu licu, a sama tega ni zapazila. Preveč je bila zatopljena.

Tudi za mraz se ni zmenila; bala se ni, da bi se prehladila, ko je klečala na zmrzlih tleh.

Le o tem je razmišljala, kako mora biti lepo, če ima dober otrok ljubega očeta. . . .

Vstala je, položila venec na grob, obrisala si z ročico solze in odšla s pokopališča. Ko je pa prišla do vrat, ji položi star gospod roko na ramo in jo vpraša z mehkim glasom: „Dekletce, ali veš, kje je grob ranjkega I.“ „O vem!“ odgovori Irma z zvonkim glasom. „Če hočete, Vam ga pokažem, saj leže v njem m o j oče.“ In Irma hiti pred gospodom do groba. Tu mu pove, kako zelo je ljubila svojega očeta, pa da je venec, ki leži na ruši, prinesla ona in končno se ihte razodene gospodu, kako rada bi videla še enkrat svojega očeta. Staremu gospodu so zalile oči solze. Stal je ob grobu onega moža, ki je rešil življenje njegovemu sinu. Opazoval je že prej dekletce, ko je ihtelo ob grobu. . . .

Vprašal je Irmo, kje stanuje, in šel je ž njo. Ko je vstopil, je videl takoj, da vlada tu revščina. Ah, koliko lepše opravljeno stanovanje je imel on! A kaj bi mu bilo najlepše stanovanje, da bi bil sam ostal na svetu. In da ima še sina — zato je moral leči v grob oče teh dveh sirot. In ni li zdaj njegova dolžnost, da pomaga sirotama, ki sta radi njega postali ubožni?

* * *

Bilo je leto pozneje. Irma in Anica sta bili zopet na pokopališču. A ob strani Anice je stopal njen mož, sin bogataša, kateremu je rešil njen oče življenje, a moral pri tem sam v grob. Irmo pa je spremljal stari

gospod, ki otroka ljubi kot lastno hčerko. Sedaj ni manjkalo Irmi ničesar, vsega je imela v izobilju.

Irma si je pa za vse življenje zapomnila, da ljubezen do bližnjega ne ostane brez blagoslova božjega. Pa tudi uljudnost proti vsakomu, znancu in neznancu — ne rodi nikdar slabih sadov. Lepa beseda najde pač vedno lepo mesto.

Mijo Rujanov.

Pobožni vitez.

(Pravljica.)

Zivel je nekoč vitez, zelo hraber in bogaboječ. Če je šel iz svojega gradu ali če se je vračal domov, je moral iti čez veliko pokopališče, kjer so v starih časih sežigali pogani svoje mrličke. Pozneje je bila tam bitka. Na mestu so pokopali mrtve vojake, pa pozneje sezidali katoliško pokopališče in cerkev.

Kolikorkrat je pobožni vitez jezdil memo one cerkve v boj, ali če se je vračal domov, vselej je molil za pokoj vernih mrtvih. Nikdar ga ni bilo strah, ko je jezdil memo pokopališča, in najsi je bilo temno kot v rogu, ali pa naj je obsevala luna s svojimi bledimi žarki blede spomenike.

Ko jezdil nekoč spet od svojih opravkov domov, ga napade kraj pokopališča sovražna četa. Sicer se ni prestrašil sovražnika, vendar je sedaj uvidel, da ga ne more drugo rešiti kot beg. Bežéč memo pokopališča je zamolil besede 131. psalma, ki se glasé: „K tebi kličem iz globočine, o Gospod, Gospod, usliši moj glas!“ — In glej! komaj je izgovoril pobožni vitez te besede, kar začnó vstajati iz grobov mrlički, pa skle-nejo koščeno steno med preganjalci in vitezom. Sovražniki od strahu odbežé in vpijejo kot zverina. Vitez pa nepoškodovan prijezdi na svoj grad, ker so ga branili mrtvi, za katere je tolikokrat molil...

Ferd. Schmidt. — Osojski.

